

Anvendelse af alternativ behandling i økologiske malkekvægsbedrifter med særlig fokus på virkning af veterinær homøopati på yversundhed

Ph.D.studerende: Elisabeth Christine Fossing
Universitet: KVL
Afdeling ved DJF: Afd. for Husdyrsundhed og velfærd
Vejleder: Forskningsprofessor Stig Milan Thamsborg
Medvejleder: Seniorforsker Mette Vaarst
Tidsramme: 1.november 2001-30.april 2004
Email/telefon: Christine.Fossing@agrsci.dk / 89 99 13 33
Kandidatgrad: Dyrlæge fra KVL

Baggrund

Anvendelsen af de alternative behandlingsformer er efterhånden blevet en almindelig del af det daglige behandlingsregime både indenfor økologisk, såvel som konventionel kvægbrug. Det er dog især indenfor den økologiske mælkeproduktion at der rettet stor opmærksomhed mod alternativ behandling, idet EU-forordning nr. 1804/1999 (vedr. økologisk landbrug) er på nuværende tidspunkt under implementering i Danmark. I følge EU-forordningen skal sygdomme behandles med alternative midler (fytoterapeutiske produkter, homøopatiske opløsninger eller sporelementer) når disse er effektive til behandling af den pågældende dyreart og tilstand.

Der er meget begrænset viden om hvordan den daglige anvendelse af alternative behandlingsformer påvirker den almene sundhedstilstand i den enkelte besætning, både på såvel kort som lang sigt. Begrebet 'effektiv anvendelse' af alternative behandlingsformer, handler ikke blot om virkningen på sygdomstilfældet, men skal ses i sammenhæng med de krav landmanden stiller til de enkelte 'sundheds-mål' blandt dyrene på hans besætning. Det gælder for alle slags landbrug at en optimal sundhedstilstand kun kan opnås ved effektiv dialog mellem dyrlæge, kvægbruger og eventuelt rådgiver, men besætninger der anvender alternative behandlingsformer, adskiller sig ved at have en mere holistisk tilgangsvinkel til begrebet sygdom således at man ved behandling af det enkelte tilfælde, ikke blot behandler det enkelte dyr men også påvirker dennes balance i forhold til omgivelserne. Dette kræver en godt indblik i balancen mellem dyr, landmand og management. Sundhedsstyring med alternativ behandling, som en del af behandlingsspekteret stiller dermed nye krav til kvægbrugeren. Der findes ingen opgørelser om hvorvidt denne noget anderledes tilgangsvinkel til behandlingssituationen påvirker sundhedsniveauet blandt dyrene. I lyset af denne mangel på viden og den stigende anvendelse af alternative behandlingsmidler er det derfor vigtigt at få dette videnskabeligt dokumenteret.

Det er hidtil uafklaret om de enkelte alternative midlers virkning kan påvises ved den enkelte behandling. Der er meget divergerende resultater fra afprøvninger af behandlingseffekten af alternative behandlingsmidler og kun meget få har kunnet demonstrere en reel statistisk virkning. Der er dog stor uenighed blandt udførende af disse afprøvninger og udøverne af disse behandlingsformer, om hvorvidt kriterierne for en reel behandling er opretholdt ved disse afprøvninger. Det er derfor vigtigt at forsøge at opstille en forsøgsmodel der kan godkendes af alle parter.

Formål

At undersøge virkningen af alternative behandlingsformer på yversundheden i malkekvægsbesætninger, hvor disse behandlingsformer anvendes som en del af det daglige behandlingsregime.

At opstille en model til afprøvning af effektiviteten af alternative behandlingsformer – med særlig fokus på homøopati.

Status 2002

Vedr. udførelse af projekter

Ph.d.-Projektet påbegyndtes den 1. november 2001 og vil startede med undersøgelse af anvendte mastitisparametre. Der arbejdes på færdiggørelse af international artikel – forventes færdig november.

I januar-marts 2002 gennemførtes et større projekt ved hvilket involverede homøopater og traditionelle dyrlæger. Formålet var at undersøge den terminologi der anvendes ved diagnosticering af yverbetændelse. Resultaterne herfra er blevet præsenteret ved mundtlig indlæg både for deltagere og ved 2 internationale workshops (juli). Der arbejdes på færdiggørelse af artikel til klasse A publikation (forventes færdig november).

I april blev et større gårdstudie igangsat. Formålet med dette er at beskrive anvendelse og succes ved anvendelse af homøopati til behandling af yverbetændelse. Projektet forventes afsluttet i december. Parametre udviklet ved dyrlæge projektet i januar er inddraget i protokollen.

Kurser 2002

I marts (1. del) og september (2.del) gennemførtes et kursus i England med titlen 'Research methods in homeopathy' afholdt af Faculty of Homeopathy i England. Dette var ikke beregnet kun til forskere indenfor veterinær homøopati, men også indenfor humanforskning hvilket gav spændende diskussioner.

I august blev der deltaget i RAPHs sommerskole.

Fra september 2002 fulgtes kurset veterinær epidemiologi (30 ETCS), eksamen forventes at foregå januar 2003 og det forventes at data fra gårdstudiet anvendes som data materiale.

Dette forventes at kunne publiceres som international artikel (forventes skrevet januar 2003).

I oktober blev der deltaget i SOARs 'sommerskole'

Andre opgaver 2002

Litteratur studium over metoder i forskning i veterinær homøopati, akupunktur og kiropratik som behandlingsformer i malkekvægs besætninger forventes at foregå i november.

Der arbejdes i øjeblikket på planlægning af udlandsophold i Holland og England og færdiggørelse af artikler.

Herudover forventes deltagelse med resultater fra opfølgingsprojekt i 2001 i SVEPM (Society of veterinary epidemiology) i England i marts 2003, hvortil resultaterne skal være færdigbehandlet inden december 2002.

Planer 2003:

Februar til Maj udlandsophold i Holland og England, derefter færdigbearbejdning og skrivning af artikler.

Publicering

1) Artikler - forventes færdig 2002:

- Fossing, C., Vaarst, M. & Wemelsfelder, F. 2003. (Evaluating animal health using free choice profiling (forventes færdig November 2002)
- Fossing, C., Vaarst, M., Enevoldsen, C. & Houe Evaluation clinical parameters as tools in the evaluation of udder helath (forventes færdig November 2002)
- Vaarst, M., Fossing, C., Hegelund, A., Thamsborg, S.M. & Ekman, T. 2003. Mastitis treatments with homoeopathic remedies: possibilities and limitations for evaluation and clinical audit (late spring 2003).
- Vaarst, M., Hegelund, A., Padel, S., Nissen, J., Fossing, C. 2003. Veterinary homoeopathy and organic standards in Denmark: an analysis of constraints and contradictions between legislation and institutions. (Spring 2003)

2) Orale præsentationer:

- Fossing, C., 2002. Research in homoeopathy – venturing into dangerous waters? (RAPH Ph.D.course, essay in 'Ethics in Science, RVAU, February 2002)
- Fossing, C., 2002. Using qualitative assessment to examine the language of veterinary homoeopaths (Research seminar held at Faculty of Homoeopathy, London, July 2002.
- Fossing, C. 2002. Using FCP as a tool to evaluate udder health. Oral presentation, 1st international FCP Workshop, Scottish Agricultural College, Edinburgh, July 2002.
- Fossing, C., Klaas, I., Vaarst, M. 2003. Identification of clinical parameters for making a more accurate prognosis for mastitis in lactating dairy cows. What information can be gathered from clinical examination of the mastitic udder. (Abstract submitted and paper to be written in December: SVEPM conference March 2003).
- Fossing, C. 2002. Quantitative aspects of research in homoeopathy. NKJ meeting, Oslo, March, 2002.

3) Expert panel and workshop afholdt i forbindelse med phd målsætninger

- Landmandsmøder hvert halve år for landmænd som er involveret i gårstudie (2002) – her diskuteres diagnostik og værdier indenfor anvendelse af homøopati til køer. Herudover forventes et par praktiske møder afholdt hvorved dyr undersøges og der diskuteres diagnostik.
- To møder for veterinære homøopater som deltog i projekt ui januar 2002. Præsentation af resultater og diskussion af videreudvikling.
- International ekspert panel møde august 2002 vedr. Anvendelse af homøopatiske værdier indenfor den naturfaglige videnskab.

4) Posters & Proceedings

- Vaarst, M., Fossing, C., Thamsborg, S.M. 2002. Discussion report: Alternative treatment methods. In: Hovi, M. & Vaarst, M. (eds.) Positive health: preventive measures and alternative strategies. Proceedings of the 5th NAHWOA Workshop, Rødding, Denmark, November 2001, 52-56.
- Fossing, C. 2001: Using clinical methodology as an assessment criteria in evaluating success of mastitis treatment. Poster-presentation, NAHWOA workshop, Nov. 2001.